

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
«28» 04 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ОДФП.07 Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті

Спеціальність: 013 початкова освіта

ІІ-й освітній рівень (магістерський)

Київ – 2016

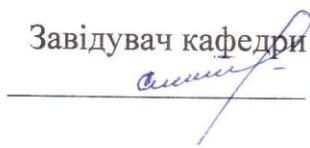
Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті:
 роб. навч. прог. [для студ. 013 початкова освіта ІІ-й освітній рівень
 (магістерський)] / уклад. С.М.Мартиненко. – Київський університет імені
 Бориса Грінченка, 2016. – 32 с.

Розробник:

Нечипоренко Катерина Петрівна, кандидат педагогічних наук, старший
 викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського
 університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 2 від 07 вересня 2016 року

Завідувач кафедри початкової освіти
 С.М. Мартиненко

Заступник директора
 з науково-методичної та навчальної роботи
 М.А. Машовець

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 6	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Нормативна	
	Спеціальність <i>8.01010201 Початкова освіта</i>		
Модулів – 5	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель початкової школи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2		9-й, 10-й	9-й, 10-й
Самостійної роботи студента – 4		Лекції	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	20 год.	12 год.
		Семінарські	
		20 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		100 год.	156 год.
		Модульний контроль:	
		10 год.	
	Семестровий контроль:	30 год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є розкриття сутності, змісту, форм і методів альтернативних педагогічними технологій у початковій освіті; усвідомлення феномену педагогічної технології; формування готовності студента до впровадження альтернативних педагогічних технологій у навчально-виховних процесах сучасної початкової школи.

Завдання курсу:

1. Забезпечити умови для опанування студентами основними поняттями, змістом, принципами та структурою педагогічних технологій в початкової школи
2. Ознайомити майбутніх учителів початкової школи із історією виникнення та особливостями основних альтернативних педагогічних технологій в початкової школи
3. Сформувати вміння аналізувати, узагальнювати, систематизувати та добирати ефективні педагогічні технології для забезпечення всебічного та гармонійного розвитку особистості учнів початкової школи
4. Навчати проектувати власні педагогічні технології, враховуючи перспективний педагогічний досвід та індивідуальні особливості учнів початкової школи.

Курс «Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті» спрямований на формування у студентів таких професійних *компетентностей*:

1. Загальні

1.1. Світоглядна. Позитивна внутрішня мотивація щодо оптимізації навчально-виховного процесу в початковій школі сучасними педагогічними технологіями. Вміння аналізувати і критично оцінювати власну світоглядну позицію щодо альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті.

1.2. Громадянська. Здатність брати на себе громадянську відповідальність, поважати права і свободи інших громадян у виборі найраціональніших технологій навчання. Розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність у впровадженні педагогічних технологій у навчально-виховних процесах початкової школи. Готовність до громадянського самовдосконалення.

1.3. Комунікативна. Вміння здійснювати комунікативну взаємодію у підсистемах «учитель-учень», «учитель-учитель», «учитель-батьки» як українською, так і іноземними мовами, робити доповіді (усно/письмово), оприлюднювати та популяризувати власні наукові досягнення у вирішенні актуальних проблем сучасних педагогічних технологій. Формування комунікативної компетентності.

1.4. Інформаційна. Володіння й оперування інформацією відповідно до потреб ринку праці. Здатність орієнтуватися в інформаційних джерелах, працювати з бібліотечними та архівними фондами, а саме: здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, періодичних виданнях, базах даних, веб-сайтах, портах щодо пошуку шляхів підвищення якості навчання та результативності виховання. Здатність застосовувати альтернативні педагогічні технології для підтримки навчально-виховного процесу в початковій школі.

1.5. Науково-дослідницька. Здатність до самостійної професійної діяльності, пов'язаної з вирішенням дослідницьких та інноваційних завдань; узагальнення

перспективного досвіду щодо технологізації навчання, виховання та розвитку в початковій школі. Володіння категорійно-понятійним апаратом, а саме: «технології», «педагогічні технології», «альтернативні педагогічні технології». Здатність самостійно формулювати та вирішувати дослідницькі проблеми відповідно до фахового спрямування.

1.6. Самоосвітня. Здатність планувати і реалізовувати індивідуальну професійну педагогічну траекторію, поповнювати свої знання для успішної інноваційної педагогічної діяльності впродовж життя, пошук шляхів підвищення якості професійного розвитку. Застосування принципів наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

2. Фахові

2.1. Лідерська. Розуміння сутності лідерства, вміння реалізувати його функції у професійній діяльності під час вирішення освітніх завдань щодо впровадження педагогічних технологій у навчально-виховний процес початкової школи. Здатність створювати та оцінювати лідерські моделі взаємодії в освітньому середовищі.

2.2. Методична. Здатність до вирішення фахових і методичних завдань, інтегрування педагогічних технологій. Формування досвіду і цінностей педагогічної діяльності, застосування на практиці професійних умінь і навичок для розв'язання педагогічних ситуацій.

2.3. Аналітична. Вміння аналізувати, порівнювати, систематизувати та узагальнювати перспективні педагогічні технології, переконливо аргументувати висновки на основі перцептивних і мисленнєвих дій, глибоко пізнавати навколошнію дійсність; здійснювати аналітико-синтетичну діяльність під час впровадження педагогічних технологій у навчально-виховний процес початкової школи.

2.4. Управлінська. Здатність ефективно управляти навчально-виховним процесом ЗНЗ, застосовуючи ефективні педагогічні технології для забезпечення всебічного та гармонійного розвитку особистості учня початкової школи.

Програмні результати навчання

- Знання із психології, педагогіки та інноваційного педагогічного досвіду, достатні для успішної інноваційної педагогічної діяльності.
- Вміння ефективно і гнучко використовувати альтернативні педагогічні технології у власній професійній діяльності.
- Здатність моделювати навчально-виховний процес у початковій школі зі застосуванням альтернативних педагогічних технологій.
- Вміння формувати досвід аналізу, самоаналізу та самооцінки педагогічних явищ і ситуацій.
- Здатність здійснювати інноваційну педагогічну діяльність.
- Здатність продемонструвати вміння впроваджувати сучасні педагогічні технології в навчально-виховний процес початкової школи.
- Здатність застосовувати сучасні ІКТ в навчально-виховному процесі початкової школи.
- Здатність оцінювати навчальні досягнення учнів та результати впровадження альтернативних педагогічних технологій.

- Вміння здійснювати пошук і огляд інформації у спеціальних наукових джерелах, використовуючи різноманітні ресурси: періодичні видання, бази даних, веб-сайти, портали.
- Здатність опрацьовувати інформаційні джерела для ознайомлення з перспективними педагогічними технологіями і методикою їх упровадження в початковій школі.
- Здатність аналізувати перспективний досвід учителів початкової школи для подальшого його творчого впровадження.
- Здатність працювати як самостійно, так і в команді, демонструючи якості лідерства, вміння ефективно спілкуватися й досягати очікуваного результату.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ

Лекція 1-2. Вступ. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій (4 год.)

Сутність і ознаки педагогічних технологій. Еволюція поняття «педагогічна технологія». Методологічні вимоги до педагогічних технологій. Головні ознаки педагогічних технологій. Критерії оцінювання педагогічної технології. Структура педагогічної технології та вимоги до її проектування.

Історія виникнення педагогічних технологій. Основні шляхи реформування національної системи освіти у ХХІ столітті. Технології організації навчального процесу в початковій школі в історичній ретроспективі.

Основні поняття теми: педагогічна технологія, технологія навчання, технологія виховання, освітня технологія, методика, методологічні вимоги, змістовий і процесуальний компоненти технології, реформування системи навчання, напрями системи освіти, варіантна та інваріантна складові, парадигма освіти.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.
4. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.

Додаткова

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.

2. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/149-diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/6091>

2. Лист МОН України від 26.06.2015 № 1/9-305 «Про вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році». – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4115->

Лекція 3. Класифікація педагогічних технологій (2 год.)

Класифікація педагогічних технологій. Модульні технології навчання. Блочно-консультативні технології навчання. Творчо-розвивальні технології навчання. Технології індивідуалізованого навчання. Інтерактивні технології навчання.

Основні поняття теми: технології навчання, класифікація, види технологій.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.

2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.

3. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

4. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.

Додаткова

1. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. АЛЬТЕРНАТИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Лекція 4. Альтернативні педагогічні технології навчання на початку ХХ століття (2 год.)

Особливості змісту педагогічних технологій «Будинок вільної дитини» М. Монтессорі, «Йєна-план-школа» П. Петерсена, Вальдорфська педагогіка Р. Штейнера, «Школа успіху і радості» С. Френе, «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі, «Школа діалогу культур» В. Біблера, Школа «Саммерхілл» О.-С. Нілла.

Основні поняття теми: зміст педагогічної технології, концептуальні засади педагогічної технології.

Література

Основна

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352с. – С.56 - 72, 75 - 79.
2. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.
3. Селевко, Г.К. Энциклопедия образованих технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.
3. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий. – М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
4. Чернова Н. Інновації в освіті та нові підходи до методики активізації пізнавальної діяльності учнів. //Сучасна школа України. – 2009. – №8. – С.71.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. ТВОРЧО-РОЗВИВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА УМОВИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

Лекція 5. Технологія розвивального та проблемного навчання (2 год.)

Історико-педагогічні засади проблеми розвитку. Технологія розвивального навчання Л. Занкова. Принципи технології розвивального навчання. Технологія особистісно-розвивального навчання Ельконіна-Давидова.

Основні поняття теми: проблемне навчання, розвивальне навчання, принцип навчання

Література

Основна

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352с. – С.56 - 72, 75 - 79.

2. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

3. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008 - 576 с.

4. Селевко, Г.К. Энциклопедия образований технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.

Додаткова

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.

2. Соболєв І. І. Психологічні умови проблемного навчання / І. І. Соболєв // Радянська школа. – 1973. – № 6. – С. 21–28.

Лекція 6. Технологія формування творчої особистості

Характеристика творчої особистості учнів та шляхи її формування. Принципи організації навчальної діяльності у технології формування творчої особистості. Зміст технології формування творчої особистості.

Основні поняття теми: творча особистість, індивідуальні особливості дитини, зміст, форми, методи, засоби.

Література

Основна

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352с. – С.56 - 72, 75 - 79.

2. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

3. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008 - 576 с.

4. Селевко, Г.К. Энциклопедия образований технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.

Додаткова

1. Матюшкин А. М. Развитие творческой активности школьников / А. М. Матюшкин. – М. : Педагогика, 1991. – 155 с.

2. Момот Л. Творчий розвиток учнів у процесі навчання / Л. Момот, Л. Шелестова // Шлях освіти. – 1998. – № 1. – С. 10–12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. ПЕРСПЕКТИВНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ XXI СТОЛІТТЯ

Лекція 7. Теорія і технологія побудови навчання як цілісного творчого процесу

Психофізіологічні особливості учнів початкової школи. Вплив навчання як цілісного творчого процесу на психічний розвиток молодшого школяра. Загальнодидактичні основи навчання як цілісного творчого процесу. Урок як цілісний творчий процес.

Основні поняття теми: психофізіологічні особливості учнів, цілісний творчий процес, психічний розвиток, загальнодидактичні основи навчання, теорія навчання.

Література

Основна

1. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

2. Нечипоренко К. П. Розвиток інтелектуально-творчих умінь учнів у навчально-виховному процесі початкової школи / К. П. Нечипоренко // Початкова школа. – 2012. – № 11. – С. 55–58.

Додаткова

1. Нечипоренко К. П. Розвиток інтелектуально-творчих умінь як складової творчого потенціалу особистості молодшого школяра / К. П. Нечипоренко // Акмеологія – наука ХХІ століття : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конфер. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – С. 39–42.

Інтернет-ресурси

1. Особливості побудови уроку як цілісного творчого процесу у 1 класі за новим Державним стандартом початкової освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://natalivka.at.ua/prezentacii/osoblivosti_pobudovi_uroku.pdf

Лекція 8. Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті XXI століття

Сутність поняття «альтернативні педагогічні технології». Особливості традиційного навчання. Педагогічні експерименти в навчальних закладах як основна форма реалізації інноваційної освітньої діяльності. Всеукраїнський науково-педагогічний проект «Інтелект України». Педагогічна технологія «Росток». Технологія побудови цілісного розвивального освітнього середовища в колегіумі «Олімп».

Основні поняття теми: альтернативні педагогічні технології, педагогічний експеримент, інноваційна освітня діяльність, освітнє середовище.

Література

Основна

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.
2. Селезньова С. Технологія побудови цілісного розвивального освітнього середовища / С. Селезньова, Н. Цілик, О. Воронович // Школа. – 2011. – № 11 (71). – С. 35–50.

Інтернет-ресурси

1. Науково-педагогічний проект «Інтелект України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intellect-ukraine.org/>
2. Проект «1 учень – 1 комп'ютер» утілюється в житті у київських школах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://guon.kiev.ua/?q=node/862>
3. Експериментальна модель «1 учень – 1 комп'ютер» стає реальністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
file:///C:/Documents%20and%20Settings/%D0%BA%D0%B0%D1%82%D1%8F%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/komp_2009_7_8.pdf

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ДО ВПРОВАДЖЕННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ

Лекція 9. Сутність інноваційної педагогічної діяльності педагога

Сутність поняття «інноваційна педагогічна діяльність». Цільові, змістові та процесуальні особливості інноваційної освітньої системи. Особливості передового педагогічного досвіду. Антиінноваційні бар’ери у педагогічній діяльності та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю педагога.

Основні поняття теми: інноваційна педагогічна діяльність, репродуктивна

діяльність, продуктивна діяльність, новаторський педагогічний досвід, передовий педагогічний досвід, бар'єри у педагогічній діяльності.

Література

Основна

1. Амонашвили Ш. А. Психологические основы педагогики сотрудничества : книга для учителя / Ш. А. Амонашвили. – К. : «Освіта», 1991. – 111 с.
2. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352с. – С.56–72, 75–79.
3. Сисоєва С. О. Педагогічна творчість : монографія / Світлана Олександрівна Сисоєва. – Х. ; К. : Каравела, 1998. – 150 с.

Додаткова

1. Амонашвілі Ш. О. Школа життя [Текст] : трактат про почат. ступінь освіти, засн. на принципах гуман.-особистіс. Педагогіки / Ш. О. Амонашвілі ; [пер. з рос. : Литвин М. М., Гаврилькевич В. К.]. – Хмельницький : Поділ. культ.-просвітит. центр ім. М. К. Реріха, 2002. – 169 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.
3. Макаренко А. С. Деякі висновки з моого педагогічного досвіду / Антон Семенович Макаренко // Твори : в 7 т. / А. С. Макаренко. – К. : Рад. шк., 1954. – . – Т. 5. – С. 209–230.
4. Сухомлинський В. О. Сто порад учителеві / Василь Олександрович Сухомлинський. – К. : Рад. шк., 1984. – 254 с.

Лекція 10. Готовність до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті як важлива якість педагога

Важливі професійні якості особистості педагога. Структура готовності педагога до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті. Розвиток інноваційної діяльності педагога.

Основні поняття теми: професійні якості педагога, готовність, інноваційна діяльність педагога

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352с. – С.56 - 72, 75 - 79.
2. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.

Додаткова

1. Мартиненко С.М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи: навчально-методичний посібник / С.М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 262 с.
2. Митина Л. М. Учитель какличность и профессионал : психологические проблемы / Л. М. Митина. – М. : Просвещение, 1994. – 216 с.

Інтернет-ресурси

1. Готовність до інноваційної діяльності як особливий вид творчого розвитку педагога [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://osvita.ua/school/lessons_summary/administration/38257/
2. Формування готовності педагога до інноваційної діяльності як педагогічна проблема[Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp2/upravlenie/haustova.pdf

3. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин											
		Денна форма					Заочна форма						
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
			Лекцій	Семінарських	Самостійна робота	МКР		Лекцій	Семінарських	Інд. робота	Самостійна робота		
Змістовий модуль I. Загальні засади педагогічної інноватики													
1	Вступ. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій	16	4	2	10			2			10		
2	Класифікація педагогічних технологій	14	2		10				2		10		
Разом за навчальним планом		30	6	2	20	2		2	2		20		
Змістовий модуль II. Альтернативні педагогічні технології початку ХХ століття													
3	Альтернативні педагогічні технології шкільного навчання на початку ХХ століття	24	2	2	20			2	2		10		
4	Особливості змісту вальдорфської педагогіки	2		2							10		
Разом за навчальним планом		26	2	4	20	2		2	2		20		
Змістовий модуль III. Творчо-розвивальні технології навчання та умови їх реалізації													
5	Технологія розвивального та проблемного навчання	14	2	2	10			2			10		
6	Педагогічна технологія «Росток»	12		2	10						10		
7	Технологія формування творчої особистості	4	2	2				2			10		
Разом за навчальним планом		30	4	6	20	2		2	2		30		
Змістовий модуль IV. Перспективні педагогічні технології в початковій освіті ХХІ століття													
8	Теорія і технологія побудови навчання як цілісного творчого процесу	2	2						2		10		
9	Нові інформаційні технології в освіті	12		2	10			2			20		

10	Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті ХХІ століття	4	2	2				2	2		16
11	Актуальність використання проектної технології у сучасній школі	12		2	10						10
Разом за навчальним планом		30	10	6	20	2		4	4		56

Змістовий модуль V.

Підготовка майбутнього педагога до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті

12	Сутність інноваційної педагогічної діяльності педагога	14	2	2	10			2			10
13	Формування готовності до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті як важлива якість педагога	12	2		10				2		20
	Разом	26	4	2	20	2		2	2		30
	Іспит	30									
	Разом за навчальним планом	180	20	20	100	10		12	12		156

5. Теми семінарських занять

Змістовий модуль I

Загальні засади педагогічної інноватики

Семінарське заняття 1.

Тема. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій

План

1. Сутність та основні ознаки педагогічних технологій.
2. Історія становлення педагогічних технологій.
3. Головні ознаки педагогічної технології.
4. Класифікація педагогічних технологій.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.
4. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
2. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександрівна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Змістовий модуль II

Альтернативні педагогічні технології початку ХХ століття

Семінарське заняття 2.

Тема. Альтернативні педагогічні технології шкільного навчання на початку ХХ століття

План

1. «Будинок вільної дитини» М. Монтессорі.
2. Загальні засади технології П. Петерсена.
3. Основи антропософії Р. Штайнера

4. Особливості технології «Школа успіху і радості» С. Френе.
5. Особливості технології «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі.
6. Особливості технології «Школа діалогу культур» В. Біблера.
7. Особливості школи «Саммерхілл» О.-С. Нілла.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.
3. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
2. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександрівна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/tu/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Семінарське заняття 3.

Тема. Особливості змісту вальдорфської педагогіки

План

1. Історія виникнення технологій.
2. Концептуальні положення вальдорфської педагогіки.
3. Мета і завдання вальдорфської педагогіки.
4. Організація навчального процесу у вальдорфських закладах.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Змістовий модуль III

Творчо-розвивальні технології навчання та умови їх реалізації

Семінарське заняття 4.

Тема. Технологія розвивального навчання

План

1. Історія виникнення розвивального навчання.
2. Основні положення систем розвивального навчання Л. Виготського та Л. Занкова.
3. Особистісно-розвивальне навчання за теорією Ельконіна-Давидова.
4. Організація навчального процесу у закладах за технологією розвивального навчання.
5. Типи та структура уроків у системі розвивального навчання Ельконіна-Давидова.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.
3. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Свдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [електронний ресурс]. - Режим доступу до документа: <http://mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-tazagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/149-diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/6091>
2. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Семінарське заняття 5.

Тема. Педагогічна технологія «Росток»

План

1. Історична довідка.
2. Актуальність, мета і завдання проекту «Росток».
3. Правова основа проекту.
4. Концепція науково-педагогічного проекту «Росток».
5. З досвіду впровадження проекту в школах

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Підласій І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласій - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Семінарське заняття 6.

Тема. Технологія формування творчої особистості

План

1. Історія виникнення технології розвитку творчої особистості Г. Альтшуллера.
2. Основні положення технології розвитку творчої особистості
3. Методи розвитку творчої особистості.
4. Вимоги до особистості вчителя в процесі реалізації технології формування творчої особистості.
5. Досвід реалізації педагогами технології формування творчої особистості.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.
3. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.
4. Селевко, Г.К. Энциклопедия образованих технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46–55.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Змістовий модуль IV

Перспективні педагогічні технології в початковій освіті XXI століття

Семінарське заняття 7.

Тема. Нові інформаційні технології в освіті.

План

1. Використання комп’ютерних технологій в освіті.
2. Дистанційне навчання.
3. Основи інформаційної культури учнів і педагогів.
4. Основні типи комп’ютерних навчальних програм.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
3. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
4. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Семінарське заняття 8.

Тема. Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті

XXI століття

План

1. Нові інформаційні технології навчання, їх характеристика («Один учень – один комп’ютер», «Інтелект України», технологія побудови цілісного розвивального освітнього середовища в колегіумі «Олімп» Оболонського р-ну м. Києва).
2. Мета і завдання НІТ навчання.
4. Досвід використання НІТ у школі.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.

3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.

2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.

3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Особливості побудови уроку як цілісного творчого процесу у 1 класі за новим Державним стандартом початкової освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://natalivka.at.ua/prezentacii/osoblivosti_pobudovi_uroku.pdf

2. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Семінарське заняття 9.

Тема. Актуальність використання проектної технології у сучасній школі.

План

1. Історія виникнення технологій.

3. Сутність методу проектів.

4. Організаційні умови реалізації навчально-виховних проектів.

5. Типи навчальних проектів.

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.

2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.

3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.

2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008 - 576 с.

3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександрівна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Змістовий модуль V

Підготовка майбутнього педагога до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті

Семінарське заняття 10.

Тема. Сутність інноваційної педагогічної діяльності педагога

План

1. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.
2. Сутність інноваційної педагогічної діяльності педагога.
3. Педагогічна культура.
4. Професійні вимоги до особистості педагога.
5. Професійна індивідуальність вчителя

Література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.

Додаткова

1. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
2. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008. – 576 с.
3. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександрівна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

1. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

6. Самостійна робота

Змістовий модуль I

Загальні засади педагогічної інноватики

Тема 1. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій. Класифікація педагогічних технологій (20 год.).

1. Заповніть таблицю 1.1, користуючись енциклопедією освітній технологій (автор Г.К. Селевко).

Таблиця 1.1

Класифікація освітніх технологій

№ п/п	Автор та назва технології	Цільові орієнтації	Концептуальні положення	Особливості змісту	Особливості методики	Примітки

Література

Основна

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : підручник / І. М. Дичківська. - К. : Академвидав, 2012. - 352 с. - С.72 - 75.
2. Селевко, Г.К. Энциклопедия образовательных технологий [Текст] : в 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – С. 137 – 193.

Інтернет-ресурси

1. Сутність сучасних педагогічних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/Ped/2009_83/statti/39.pdf
2. Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/10470406/pedagogika/innovatsiyni_tehnologiyi_metodi_navchannya

Змістовий модуль II

Альтернативні педагогічні технології початку ХХ століття

Тема 2. Альтернативні педагогічні технології шкільного навчання на початку ХХ століття (20 год.).

1. Порівняти особливості навчально-виховного процесу вальдорфської педагогіки, технологій розвивального навчання та програми «Росток» із особливостями традиційного навчання, результати роботи записати до таблиці 1.2.

*Таблиця 1.2***Порівняльна характеристика**

Мета та завдання технології	Вальдорфська педагогіка	Технологія розвивального навчання	Програма «Росток»	Традиційне навчання
<i>Принципи</i>				
<i>Зміст освіти</i>				
<i>Методи</i>				

Література**Основна**

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : підручник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. - 352 с. - С.72 - 75.
2. Селевко, Г.К. Энциклопедия образованих технологий [Текст] : в 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – С. 137 – 193.

Інтернет-ресурси

- 1.Сутність сучасних педагогічних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/Ped/2009_83/statti/39.pdf
2. Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/10470406/pedagogika/innovatsiyni_tehnologiyi_metodi_navchannya

Змістовий модуль III**Творчо-розвивальні технології навчання та умови їх реалізації****Тема 3.** Технологія розвивального та проблемного навчання (20 год.).

1. Опрацюйте відповідну літературу та законспектуйте основні положення концепцій розвивального навчання Ельконіна-Давидова та Л. Занкова.
2. Ознайомтесь з працею Л. Занкова «Бесіди з учителями» та підготуйте анотацію до неї.

Література**Основна**

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : підручник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с. – С.72 – 75.
2. Селевко, Г.К. Энциклопедия образованих технологий [Текст] : в 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – С. 137 – 193.

Інтернет-ресурси

1. Сутність сучасних педагогічних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/Ped/2009_83/statti/39.pdf
2. Інноваційні педагогічні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/10470406/pedagogika/innovatsiyni_tehnologiyi_metodi_navchannya

Змістовий модуль IV

Перспективні педагогічні технології в початковій освіті ХХІ століття

Тема 4. Нові інформаційні технології в освіті (20 год.).

1. Ознайомтеся з досвідом впровадження нових інформаційних технологій в школах м. Києва та створіть презентацію (Power Point).

Змістовий модуль V

Підготовка майбутнього педагога до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті

Тема 5. Формування готовності до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті як важлива якість педагога (20 год.).

1. Здійснивши наукову розвідку, складіть портфоліо відповідно до плану.

План

1. Особливості інноваційної педагогічної діяльності.
2. Сутність інноваційної педагогічної діяльності.
3. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.
4. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога.
5. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності.
6. Розвиток інноваційної поведінки педагога.

Література

Основна

1. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології [Текст] : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – С. 247 – 296.

Інтернет-ресурси

1. Сутність сучасних педагогічних технологій [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/Ped/2009_83/statti/39.pdf
2. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/school/theory/5827/>

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація, інтелектуальні карти MindMaster), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи, творчі завдання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладачів; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні види, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Макс. сума балів	Екзамен	Сума	
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV		Змістовий модуль V				
Бали за модуль	43 б.		53 б.		65 б.		65 б.		43 б.				
Лекції	1-2	3	4		5	6	7		8	9	10		
Лекції	2	1	1		1	1	1		1	1	1	10	
Семінарські заняття	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Семінарські заняття	11		11	11	11	11	11	11	11	11	11	110	
Сам. робота	5		5		5		5		5		25		
ІНДЗ	30										30		
МКР	25		25		25		25		25		125		
300:60=5. РК – 5.										300	40	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за школою університету	За національною школою
A	Відмінно – відмінний (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90-100 балів	«відмінно»
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82-89 балів	«добре»
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75-81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69-74 балів	«задовільно»
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60-68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35-59 балів	«незадовільно»
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1-34 балів	

10. Методичне забезпечення курсу

- опорні конспекти лекцій та презентації до них;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- схеми, таблиці, бланки;
- відеозаписи уроків;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література

Основна

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид., доповн. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.

2. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навч. посібник / За заг. ред. С.П. Бондар. – Рівне. : Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ» імені академіка Степана Дем'янчука, 2003. – 200 с.
3. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес : теорія і практика / за ред. В. І. Бондаря ; упорядкув. О. Я. Митника. – К. : Початкова школа, 2011. – 384 с.
4. Прокопенко І.Ф. Педагогічні технології : навч. посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокименко. – Харків : Колегіум, 2005. – 224 с.
5. Селевко, Г.К. Энциклопедия образовательных технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 – 55.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання / Іван Дмитрович Бех. – К. : Освіта, 1998. – 204 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У. Гончаренко. – [вид. 2-ге, доповн. й виправл.]. – Рівне : Волин. обереги, 2011. – 552 с.
3. Мартиненко С. М. Лекції з загальної педагогіки : навчальний посібник / Світлана Миколаївна Мартиненко, Людмила Леонідівна Хоружа. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2003. – 136 с.
5. Підласий І.П. Педагогіка: Новий курс [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних, закладів. У двох книгах. Книга 1: Загальні основи. Процес навчання / І.П. Підласий - М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2008 - 576 с.
6. Сисоєва С. О. Концепція педагогічної технології / Світлана Олександровна Сисоєва // Педагогічний процес : теорія і практика : зб. наук. пр. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 105–113.

Інтернет-ресурси

3. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа:
<http://mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/149-diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/6091>
4. Лист МОН України від 26.06.2015 № 1/9-305 «Про вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році». – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4115->
5. Особливості побудови уроку як цілісного творчого процесу у 1 класі за новим Державним стандартом початкової освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://natalivka.at.ua/prezentacii/osoblivosti_pobudovi_uroku.pdf
6. Технології навчання в сучасній школі[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasnii-shkoli.html>

Навчально-методична карта дисципліни

«Альтернативні педагогічні технології в початковій освіті»

Разом 180 год., із них 20 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 100 год. – самостійна робота, 10 год. – модульний контроль, 30 год. – іспит.

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II.	Змістовий модуль III.	Змістовий модуль IV.	Змістовий модуль V.
Назва Модуля	Загальні засади педагогічної інноватики	Альтернативні педагогічні технології початку ХХ століття	Творчо-розвивальні технології навчання та умови їх реалізації	Перспективні педагогічні технології в початковій освіті ХХІ століття	Підготовка майбутнього педагога до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті
Кіл-сть балів за модуль	43 б.	53 б.	65 б.	65 б.	43 б.
Лекції	1-2	3	4	5	6
Теми лекцій	Вступ. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій	Альтернативні педагогічні технології шкільного навчання на початку ХХ століття	Технологія розвивального та проблемного навчання	Теорія і технологія побудови навчання як цілісного творчого процесу	Сутність інноваційної педагогичної діяльності педагога
Семінарські заняття	1	2	3	4	5
Теми семінарських занять	Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій	Альтернативні педагогічні технології шкільного навчання на початку ХХ століття	Технологія розвивального та проблемного навчання	Нові інформаційні технології в освіті	Формування готовності до впровадження альтернативних педагогічних технологій в початковій освіті як важлива якість педагога
Самостійна робота (25 б.)	Табл. 6.1. (5 балів)	Табл. 6.1. (5 балів)	Табл. 6.1. (5 балів)	Табл.6.1. (5 балів)	Табл. 6.1. (5 балів)
ІНДЗ				30 балів	
Види поточного контролю	МКР №1 (25 балів)	МКР №2 (25 балів)	МКР №3 (25 балів)	МКР №4 (25 балів)	МКР №5 (25 балів)
Підсумковий контроль				Екзамен (40 балів)	
Загальна кількість балів				Vідв. лекцій – 10 б., сем. - 10 б., роб. на сем. - 100 б., МКР – 125 б., сам. роб. – 25 б., ІНДЗ - 30 б., екзамен – 40 б. Разом - 340 балів. Коефіцієнт – 3,4.	

